

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گروه کودکان و مراقبت ویژه نوزادان
عنوان درس: کارگاه شیر مادر، بانک شیر (Breast Crawl KFC, KMC,)
کد درس:
نوع و تعداد واحد¹: کارگاهی 6 ساعت
نام مسؤل درس: خدیجه زارعی
مسؤل و دبیر علمی کارگاه: خانم خدیجه زارعی
محل برگزاری کارگاه: دانشکده پرستاری مامایی تهران
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مراقبت ویژه نوزادان

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: هیات علمی
رشته تخصصی: آموزش پرستاری کودکان
محل کار: تهران میدان توحید ابتدای نصرت شرقی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران گروه
روانپرستاری
تلفن تماس: 02161054408
نشانی پست الکترونیک: zareikh@tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

اساسی‌ترین نیاز کودکان و بخصوص نوزادان نارس تغذیه مناسب می‌باشد. احتمالاً نخستین گام‌های مراقبت از نوزادان تغذیه با شیرمادر می‌باشد. فوائد تغذیه با شیر مادر برکسی پوشیده نیست. آموزش عملی مهارت‌های شیردهی از وظایف گروه پزشکی، پرستاران مراقبت ویژه نوزادان و کودکان می‌باشد. افزایش سطح آگاهی دانشجویان رشته‌های مراقبت ویژه نوزادان و پرستاری کودکان، آموزش‌های شیردهی به مادران را گسترش داده و از این طریق رواج شیردهی و افزایش ارتقاء سلامت جامعه مادران و نوزادان را سبب می‌شوند. امید است با این کارگاه، دانشجو از طریق مشارکت در فرآیند یادگیری، آگاهی و مهارت‌های خود در عرصه آموزش شیردهی به مادران را ارتقا بخشد. همچنین با آگاهی و درایت عوامل موثر و موانع تغذیه با شیرمادر در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان را شناسایی کند.

اهداف کلی:

افزایش آگاهی دانشجویان مراقبت ویژه نوزادان در باره تغذیه با شیرمادر

افزایش آگاهی دانشجویان مراقبت ویژه نوزادان در رابطه با آموزش مهارت‌های شیردهی

با آگاهی و درایت عوامل موثر و موانع تغذیه با شیرمادر در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان را شناسایی کند.

اهداف اختصاصی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که دانشجویان مراقبت ویژه نوزادان؛ دانشجو عناوین آورده شده در زیر را بدرستی و با 90 درصد صحت توضیح دهد یا لیست نماید:

- ❖ اهمیت شیر مادر
- ❖ فواید و تغذیه با شیر مادر در نوزادان نارس
- ❖ Breast Crawl : تماس پوست با پوست مادر و نوزاد و تغذیه در ساعت اول زندگی
 - آغاز تغذیه دهانی در نوزاد نارس / ارزیابی آمادگی یا تسهیل توانمندی
- ❖ بانک شیر، تکنیک‌های شیردوشی و نگهداری شیرمادر
 - شیردهی در مادران شاغل
 - استفاده از ابزار در شیردهی: مکمل رسان (SNS)، فنجان و...
- ❖ KMC KFC شیردهی و مراقبت کانگروبی KMC تماس پوست با پوست مادر و نوزاد
 - وضعیت‌های شیردهی: چگونگی در آغوش گرفتن و گرفتن پستان، چند قلوئی، نارس و اواخر نارس...
 - تشخیص کفایت و علل احتمالی ناکافی بودن شیرمادر
- ❖ تغذیه با شیر مادر در شرایط خاص شیرخوار (زردی و شیرمادر)
 - دلایل امتناع کودک از گرفتن پستان و راه‌کارهای مدیریت آن
 - مشکلات و بیماری‌های پستان مرتبط با شیردهی: ماستیت (زخم نوک پستان)، انگورژمنت / احتقان، مجاری بسته شده
 - مصرف دارو در شیردهی و ممنوعیت‌های شیردهی

پیشنهاد به دانشجو برای ارتقا و تکمیل یادگیری:

حضور و آموزش بر بالین در بخش مراقبت ویژه نوزادان و بعد از زایمان (در صورت نیاز)

رویکرد آموزشی¹:

ترکیبی³

حضوری

مجازی²

روش‌های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

یا

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه‌های کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تابان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفا نام ببرید

تفویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
1	آشنایی با کارگاه، اهداف و معارفه	مجازی	معرفی و مشارکت در بحث	خدیجه زارعی
2	مقدمه، اهمیت شیر مادر	مجازی	مشارکت در بحث	خدیجه زارعی
3	فواید و تغذیه با شیر مادر در نوزادان نارس	مجازی	مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسین
4	Breast Crawl : تماس پوست با پوست مادر و نوزاد و تغذیه در ساعت اول زندگی (نمایش فیلم)	مجازی	نمایش فیلم مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسین
5	انجام کار عملی : بحث و مشارکت دانشجو در مورد حل مشکلات تغذیه با شیرمادر و چگونگی تسهیل آموزش عملی مهارت های شیردهی در بخش		مشارکت در بحث و پاسخگویی گروهی- فردی	گروه دانشجویان با تسهیل گری مدرسین
6	آغاز تغذیه دهانی در نوزاد نارس / ارزیابی آمادگی یا تسهیل توانمندی	مجازی	مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسین
7	بانک شیر، تکنیک های شیردوشی و نگهداری شیرمادر	مجازی	نمایش فیلم مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسین
8	انجام کار عملی : بحث و مشارکت دانشجو در مورد شیر دهی در مادران شاغل	مجازی	مشارکت در بحث و پاسخگویی گروهی- فردی	گروه دانشجویان با تسهیل گری مدرسین
9	استفاده از ابزار در شیردهی: مکمل رسان(SNS)، فنجان و...	مجازی	مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسین
10	KFC KMC شیر دهی و مراقبت کانگرویی KMC تماس پوست با پوست مادر و نوزاد	مجازی	نمایش فیلم مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسین
11	وضعیت های شیردهی: چگونگی در آغوش گرفتن و گرفتن پستان، چند قلوئی، نارس		نمایش فیلم مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسین

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجویان	نام مدرس / مدرسان
12	انجام کار عملی : انجام مشاوره - شیردهی ، نحوه صحیح در آغوش گرفتن و به پستان گذاشتن ، رفع مشکلات شیردهی و مراقبت آغوشی مادر و نوزاد	مجازی	مشارکت در بحث و پاسخگویی گروهی- فردی	گروه دانشجویان با تسهیل گری مدرسين
13	تشخیص کفایت و علل احتمالی ناکافی بودن شیرمادر	مجازی	مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسين
14	تغذیه با شیر مادر در شرایط خاص شیرخوار (زردی و شیرمادر)	مجازی	مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسين
15	انجام کار عملی : بحث و مشارکت دانشجو در مورد دلایل امتناع شیرخوار از گرفتن پستان و راهکارهای مدیریت آن	مجازی	مشارکت در بحث و پاسخگویی گروهی- فردی	گروه دانشجویان با تسهیل گری مدرسين
17	مصرف دارو در شیردهی و ممنوعیت های شیردهی		مشارکت در بحث و انجام تکالیف خواسته شده	گروه مدرسين
18	انجام کار عملی : بحث و انجام کار گروهی بحث و پاسخگویی به سوالات همکاران کیسهای مشاهده شده در بخش	مجازی	مشارکت در بحث و پاسخگویی گروهی- فردی	گروه دانشجویان با تسهیل گری مدرسين
19	پیشنهادات و ارائه راهکارهای ارتقا یادگیری دانشجو در کارگاه	مجازی	مشارکت در ارائه نظر و پاسخگویی فردی	گروه دانشجویان

وظایف و انتظارات از دانشجو: مشارکت فعال در کارگاه و انجام تکالیف درخواستی

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم و مشارکت فعال در کارگاه، بحث و مشارکت دانشجو در رابطه با انجام کار عملی، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده در برنامه-های کارگاه¹

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)² ارزیابی تراکمی به روش سناریو نویسی و کارپوشه

1. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

- ذکر روش ارزیابی دانشجوی
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو

✓ ارزیابی تکوینی (سازنده) 1: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان‌ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ ارزیابی تراکمی (پایانی) 2: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «چورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و ...، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE³، OSLE⁴ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار⁵ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS⁶، لاگ‌بوک⁷، کارپوشه (پورت فولیو)⁸، ارزیابی 360⁹ درجه⁹ و باشد.

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وب‌سایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

- 1- Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. 4th Ed, Saunders, 2010.
- 2- Richard JM, Fanaroff AA, Walsh MC. Neonatal- Perinatal medicine: Diseases of the fetus and infants. 8th Ed, Mosby Elsevier, 2006.
- 3-
- 4- فیلم‌های با کلید واژه **Breast Crawl Newborn or Process** - اما نیاز به فیلتر شکن دارد.

1. Formative Evaluation
2. Summative Evaluation
3. Objective Structured Clinical Examination
4. Objective Structured Laboratory Examination
5. Workplace Based Assessment

6. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیدچرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

7. Logbook
8. Portfolio
9. Multi Source Feedback (MSF)

(ب) مقالات: (مجلات پرستاری و مجلات نوزادان)

- 1- Advances in Neonatal Care
- 2- Journal of Neonatal Nursing
- 3- Journal of Perinatal & Neonatal Nursing
- 4- Journal Nurse Care Quality
- 5- Seminars in Fetal and Neonatal Medicine
- 6- Clinics in Perinatology

(ج) محتوای الکترونیکی و مطالعه منابع بیشتر:

- 1) <http://www.nann.org>
- 2) <http://www.academyonline.org>
- 3) <http://www.nna.org.uk>
- 4) <http://neonatalnetwork.com>
- 5) <http://www.awhonn.org/awhonn>
- 6) <http://neoreviews.aappublications.org>